

PPK potrzebują wiarygodnych ambasadorów

Polacy podejmując decyzję dotyczącą uczestniczenia w PPK kierują się w dużej mierze opiniami znajomych i pracodawców. Do wzrostu poziomu partycypacji w PPK potrzebni są wiarygodni ambasadorowie programu z najbliższego otoczenia Polaków – wynika z badania przeprowadzonego dla IGTE.

W związku ze zmianami demograficznymi przyszłe emerytury dzisiejszych 40, 30 i 20 latków będą relatywnie niskie w stosunku do poziomu ich płac. Aby złagodzić spadek dochodów po przejściu na emeryturę Polacy powinni dodatkowo oszczędzać. W tym celu zostały utworzone Pracownicze Plany Kapitałowe (PPK), w których pracownicy mogą oszczędzać długoterminowo, korzystając z dopłat pracodawcy, państwa oraz preferencji podatkowych. Automatyczny zapis ma za zadanie ułatwić im rozpoczęcie dodatkowego oszczędzania.

W kwietniu przyszłego roku każdy nieuczestniczący w PPK pracownik między 18. a 55. rokiem życia zostanie ponownie automatycznie zapisany do programu przez swojego pracodawcę, chyba, że zdecyduje inaczej i przed tym terminem złoży rezygnację z przystąpienia do programu. Powstaje pytanie, jak wielu Polaków wykorzysta nadarzącą się okazję, by rozpocząć oszczędzanie i co może im w tym pomóc.

Połowa Polaków deklaruje, że wie czym jest PPK, przy czym jedynie 36% deklaruje zrozumienie mechanizmu ich działania. W celu sprawdzenia rzeczywistej wiedzy zadano Polakom pięć podstawowych pytań o PPK. Niemal 57% Polaków nie udzieliło poprawnie żadnej odpowiedzi, zaś 42% udzieliło poprawnie jednej, dwóch lub trzech odpowiedzi. Jedynie 0,5% Polaków, którzy deklarowali, że wiedzą czym jest PPK, odpowiedziało poprawnie na cztery pytania i nie znalazł się nikt, kto by odpowiedział poprawnie na wszystkie pięć zadanych pytań.

– Wniosek zatem jest taki, że niezależnie od tego ile osób deklaruje, że wie czym jest PPK, realnie większość Polaków tego nie wie, a pozostali mają tylko bardzo podstawową wiedzę na ten temat – tłumaczy dr Katarzyna Sekścińska, psycholożka z Uniwersytetu Warszawskiego.

Na decyzję o tym, czy pozostać w programie czy z niego zrezygnować, może wpłynąć również subiektywna ocena PPK. Wśród osób, które zadeklarowały, że wiedzą czym jest PPK, co czwarty badany oceniał ten program jako korzystny dla pracownika, jednocześnie 32% badanych było przeciwnego zdania, a aż 43% uznało go za tak samo korzystny, jak i niekorzystny.

– Mamy w Polsce jeden z najnowocześniejszych systemów długoterminowego oszczędzania, bardzo korzystny dla uczestników, niskokosztowy, z ryzykiem dopasowanym do wieku uczestnika, z dopłatami pracodawcy i państwa, a społeczne postrzeganie PPK niestety nie odzwierciedla jego walorów. Myślę, że problem leży w zaufaniu, szczególnie po doświadczeniach z deformą OFE, oraz potrzebie edukacji i odpowiedniej komunikacji korzyści – wskazuje Małgorzata Rusewicz, prezes IGTE.

Polaków, którzy zrezygnowali z PPK zapytano, jakie były powody ich decyzji. Najczęściej wskazywanym powodem rezygnacji z PPK (28% badanych) był brak zaufania do rządzących, przy czym warto wskazać, że pojawiało się wiele odpowiedzi wskazujących generalny brak zaufania do polityków i osób u władzy, niezależnie od opcji politycznej, do której przynależą. Drugim w kolejności, najczęściej wskazywanym powodem wystąpienia z PPK była obawa, że PPK podzieli los OFE (27% badanych). Jako kolejne powody

wskazywano m.in. brak postrzeganych korzyści z udziału w programie oraz opinię innych ludzi – znajomych, rodziny, przełożonych.

– *Jednocześnie okazuje się, że najczęstszym powodem pozostania w PPK oraz powrotu do PPK osób, które z planów się wypisały, był również wpływ społeczny, namowa znajomych i pracodawców. Polacy słuchają porad, rekomendacji osób ze swojego otoczenia. Wynika ze tego, że do wzrostu poziomu partycypacji w PPK potrzebni są wiarygodni ambasadorowie wyłonieni spośród wszystkich Polaków, sąsiedzi, współpracownicy, koledzy – podsumowuje dr Sekścińska.*

[Pełna treść ekspertyzy IGTE 7/2022 „PPK oczami Polaków” dostępna jest tutaj.](#)

Badanie społeczne na zlecenie IGTE przeprowadzone zostało na próbie 1101 dorosłych pracujących Polaków w wieku 18-81 lat, 50% kobiet i 50% mężczyzn metodą CAWI. (Ogólnopolski Panel Badawczy Ariadna).

Izba Gospodarcza Towarzystw Emerytalnych to założona w 1999 roku organizacja samorządu gospodarczego reprezentująca branżę Powszechnych Towarzystw Emerytalnych, instytucji zarządzających Otwartymi Funduszami Emerytalnymi oraz Dobrowolnymi Funduszami Emerytalnymi. Izba zrzesza 9 towarzystw reprezentujących interesy około 15 mln swoich klientów. Członkowie Izby zarządzają aktywami o wartości około 140 mld złotych, które inwestują głównie w polską gospodarkę. IGTE prowadzi działania wspierające tworzenie legislacji sprzyjającej efektywnemu systemowi emerytalnemu, rozwija wiedzę ekspercką w zakresie zabezpieczenia emerytalnego i rynku kapitałowego, buduje relacje z interesariuszami, przekazuje wyniki swoich prac opinii społecznej oraz podejmuje inicjatywy edukacyjne.